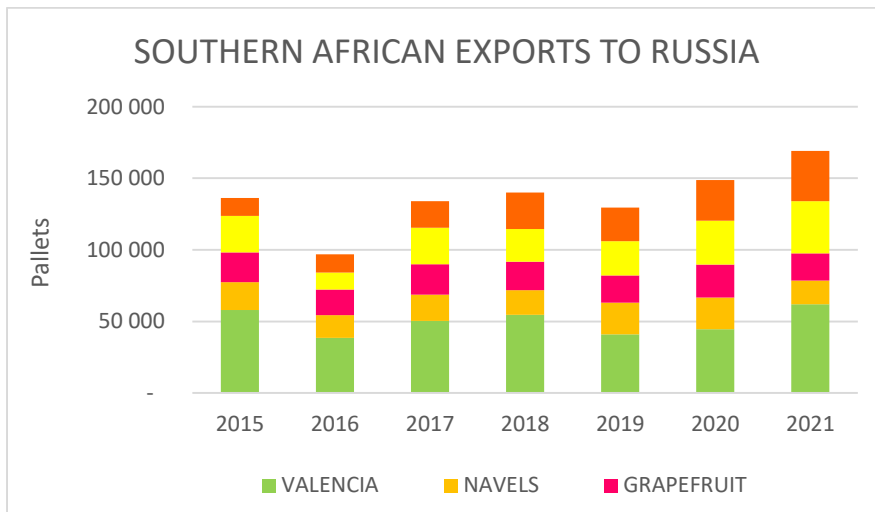

"If you are neutral in situations of injustice, you have chosen the side of the oppressor" Desmond Tutu

DIE RUSSIESE-OEKRAÏNSE KONFLIK

Die Citrus Growers' Association of Southern Africa (CGA) werk nou saam met uitvoerders, die regering en ander belanghebbendes regoor die sitruswaardeketting om die impak wat die Russiese inval in die Oekraïne op ons plaaslike sitrusprodusente en uitvoerders gehad het, te bestuur. Dit sluit vrugte in wat vir Rusland bestem is en wat gestop is, verdragings waar vrugte op pad is na die mark, asook verdere stygings in insetkoste vir produsente en uitvoerders as gevolg van die konflik.

Wat die Russiese mark betref, maak die land jaarliks ongeveer 7 tot 10% van die totale Suid-Afrikaanse sitrusuitvoere uit, met 11,2 miljoen (15 kg) kartonne vrugte wat in 2021 na Rusland uitgevoer is. Met geen vars produkte wat na die streek oor die afgelope paar weke deur die meeste lande verskep is nie, is vroeë verskeping van suurlemoene wat vir die Russiese mark bestem is, beïnvloed. Sou hierdie situasie voortduur, wanneer die uitvoerseisoen amptelik in April afskop, sal ander variëteite soos pomelo's en sagte sitrus ook geraak word.

Marokko, Turkye en Egipte voer almal aansienlike hoeveelhede sitrus na Rusland uit. Die konflik het die vermoë van hierdie lande om aan die Russiese mark te voorsien beïnvloed, wat gelei het tot die skuif van vrugte na ander markte. Die kommer is dat hierdie markte onder 'n ooraanbod en 'n opbou van voorraad kan ly, wat vroeë seisoen Suid-Afrikaanse verskaffing beïnvloed. Boonop sal die depresiasie in die roebel vrugte duurder maak, terwyl betalings moeilik kan wees weens beperkings op geldvloei. Dit verhoog die risiko van uitvoer na Rusland. Alhoewel Suid-Afrikaanse uitvoere na die Oekraïne steeds besig is om te ontwikkel, sal die konflik 'n houvas op uitvoere na daardie land plaas. Uitvoerders het 'n mate van momentum in direkte uitvoere na die Oekraïne begin bou. Hierdie wending beklemtoon die belang van toegang tot verskeie markte om vrugte, wanneer nodig, te skuif.

Die CGA doen 'n beroep op die regering om hul onderhandelinge met handelsvennote te versterk ten einde huidige marktoegangstoestande te optimaliseer, toegang te behou waar dit bedreig word, en om toegang tot nuwe markte te verkry.

Oor die afgelope jaar was daar 'n groot toename in 'n verskeie insetkoste, insluitend kunsmispryse wat byna verdubbel het en landbou chemiese pryse wat gemiddeld met 50% gestyg het. Stygende brandstofpryse en vragkoste, wat in 2021 met ongeveer 30-40% gestyg het, het reeds produsente se wins marge verklein. Die situasie tans, met 'n skerp styging in die prys van ru-olie, sal verskepingkoste verder verhoog.

Die belangrikste Europese hawens wat deur die Suid-Afrikaanse varsprodukte bedryf gebruik word, is erg oorlaai aangesien alle houers geskandeer moet word. Dit lei daartoe dat vars vrugte uit Suid-Afrika in sommige gevalle tot 90 dae in transito bly – wanneer dit gewoonlik ongeveer 24 dae neem.

Met 14% van die wêreld se kunsmisuitvoere wat tans in Rusland vasgevang is en die prys van olie en gas wat aanhou styg as gevolg van die huidige konflik, kan ons selfs verdere stygings in kunsmis-, brandstof- en landbou chemiese pryse verwag, wat 'n verdere druk op produsente sal plaas.

Die CGA bly daartoe verbind om met die regering, uitvoerders en ander belanghebbendes regoor die waardeketting saam te werk om hierdie bedreigings en die impak van die Rusland-Oekraïense konflik op die komende sitrusseisoen te help versag. Dit sal ons gesamentlike poging verg om die voortgesette winsgewendheid en volhoubaarheid van ons plaaslike sitrusbedryf, wat meer as 120 000 werksgeleenthede onderhou en R30 miljard se uitvoerinkomste vir die land genereer, veral ná 'n moeilike 2021-seisoen, te verseker.